

Öndeyiş: 14. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi ve Emek Tartışmalarına Dair

Ahmet MAKAL*

Türk Sosyal Bilimler Derneği'nin iki yılda bir düzenlemekte olduğu ve tam bir sosyal bilimler şöleni olarak yaşanan Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin geçmişi 36 yıl geriye uzanıyor. Akademisyenlerin ve diğer araştırmacıların iki yıl boyunca heyecanla bekledikleri bu kongrelerin, Türkiye'de sosyal bilimlerin gelişmesine büyük katkı sağladığı kuşkusuzdur. Buna karşılık, kongrelerin geçmişine bakıldığında, çalışma yaşamına ilişkin tebliğlerin yeterli ölçüde yer bulmadığı görülüyor. Son dönemlerde ise durum değişmeye ve emekle ilgili konular kongrelerde daha fazla yer bulmaya başlamıştır. Bu, yaşanan ulusal ve uluslararası süreçlerin bu konuları daha önemli hale getirmesi yanında, bu alanda çalışan akademisyenlerin ve diğer araştırmacıların Kongre'ye daha çok ilgi göstermeleriyle de bağlantılıdır. Değişik üniversitelerimizdeki Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümü öğretim üyelerinin giderek artan ilgi ve katkıları ise özellikle belirtilmeye değer. Diğer taraftan, Türk Sosyal Bilimler Derneği yönetimleri de, emeğe ilişkin konulara hak ettikleri önemi vermektedirler. Sonuç olarak, Ulusal Sosyal Bilimler Kongreleri'ndeki emek konulu tebliğlerin sayısı giderek artmakta, konular çeşitlenmekte, özel emek oturumları düzenlenmektedir. Bu oturumlarda güncel sorunlar yanında, emek tarihinin de giderek daha çok ilgi görüyor olması ayrıca sevindiricidir. Sanıyorum ki, bu gelişmeler çalışma ilişkileri disiplininin yanı sıra, tüm sosyal bilimler açısından da önemli getiriler sağlayacak niteliktedir.

Bu satırların yazarı, 1999'dan bu yana tebliğleriyle aralıksız katılmakta olduğu Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi için özel emek oturumları da düzenlemektedir. 2007 yılındaki 10. Kongre, 2009 yılındaki 11. Kongre, 2011 yılındaki 12. Kongre ve 2013 yılındaki 13. Kongre için düzenlediğimiz Emek Oturumu'nun tebliğleri, *Çalışma ve Toplum* dergisinin editörlüğünü üstlendiğim özel sayıları olarak yayınlanmıştı. 23-25 Kasım 2015 tarihlerinde Ankara'da yapılan 14. Kongre için düzenlediğimiz ve 23 Kasım günü gerçekleştirdiğimiz Kongre'nin 1 numaralı "Emek Oturumu" da, Türk çalışma yaşamının değişik sorunlarını konu alan çok sayıda özgün bildirinin ortaya çıkmasına vesile oldu. İki bölümlü ve sekiz tebliğden oluşan bu uzun emek oturumunun "Türkiye Emek Tarihinden Kesitler" başlıklı birinci bölümünde emek tarihine ilişkin dört bildiri, "Türkiye'de Emeğin Güncel Sorunları" başlıklı ikinci bölümünde ise güncel emek sorunlarına ilişkin

* Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

dört bildiri sunuldu. 14. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi'nin bu "Emek Oturumu", dinleyicinin de yoğun ilgisiyle karşılaştı. Bu tebliğler, şimdi *Çalışma ve Toplum* tarafından gene bir özel sayı olarak okuyucuya ulaştırılıyor. Böylece, TSBD ile *Çalışma ve Toplum* arasındaki anlamlı işbirliğini de sürdürmüş oluyoruz. 2007, 2009, 2011 ve 2013'te yayınlanan sayılarda olduğu gibi, bu özel sayının da editörlüğünü üstlenmek, bizim açımızdan bir mutluluk kaynağıdır.

Türk çalışma ilişkileri yazınına katkıda bulunacak nitelikteki özgün bildirimleriyle emek oturumuna değer katan tüm meslektaşlarıma-dostlarıma, bu bildirimleri özel bir sayı içerisinde kalıcı hale getirerek okuyucuya ve akademik camiaya sunma olanağını yaratan *Çalışma ve Toplum*'un Yayın Kurulu üyelerine ve derginin soyadı gibi özverili editörü Dr. Murat Özveri'ye ve sürecin her aşamasındaki katkıları için Türk Sosyal Bilimler Derneği Başkanı Doç. Dr. Galip Yalman ile derneğin diğer yöneticilerine teşekkür etmekten mutluluk duyuyorum. Ümit ediyorum ki, *Çalışma ve Toplum* ile TSBD arasındaki artık gelenekselleşen bu işbirliği, daha sonraki kongrelerde de devam edecektir. Bu özel sayıdaki makalelerin emek olgusunun değişik veçhelerine ilgi duyan okuyucuya yararlı olmasını ve özellikle genç meslektaşlarımızın bundan sonraki kongrelere ilgisini artırmasını diliyorum.